

NEYTENDASTOFA

Ákvörðun nr. 29/2015

**Ákvörðun um sektir vegna vanrækslu Plúsmarkaðarins ehf., að fara að fyrirmælum
Neytendastofu um verðmerkingar**

I.

Málsmeðferð

1.

Starfsmaður Neytendastofu kom í verslun Plúsmarkaðarins ehf., að Hátúni, Reykjavík, þann 25. mars 2015, í þeim tilgangi að skoða ástand verðmerkinga í versluninni. Verðmerkingar voru skoðaðar með tilliti til ákvæða 17. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, sem kveður á um það að fyrirtækjum sem selja vöru eða þjónustu beri að verðmerkja vöru sína og þjónustu og sýna það á áberandi hátt á sölustaðnum, sem og ákvæða reglna nr. 536/2011, um verðmerkingar og einingarverð við sölu á vörum. Samkvæmt reglunum skal verðmerking vera skýr, aðgengileg og greinileg svo augljóst sé til hvaða vöru hún vísar. Skoðunin fer þannig fram að starfsmaður kannar almennt ástand verðmerkinga í versluninni, þ.e. hvort vörur séu verðmerktar, auk þess sem ástand verðmerkingarskanna er skoðað. Þá eru valdar af handahófi 50 vörur og athugað hvort þær séu verðmerktar og hvort hilluverðmerking samræmist verði á kassa.

Niðurstöður skoðunarinnar voru að í verslun Plúsmarkaðarins voru gerðar athugasemdir við 23 vörur af 50. Þar af voru tvær vörur óverðmerktar í hillu, en verð 21 vöru samræmdist ekki verði á kassa. Starfsmaður verslunarinnar kvittaði fyrir komu starfsmanns Neytendastofu og þeim athugasemdum sem gerðar voru. Í lok skoðunarinnar skildi starfsmaður Neytendastofu eftir bréf í versluninni þess efnis að skoðunin hefði farið fram og að Neytendastofa myndi senda fyrirtækinu bréf þar sem gerð yrði nánari grein fyrir ástandi verðmerkinga.

Með bréfi Neytendastofu til Plúsmarkaðarins, dags. 30. apríl 2015, greindi stofnunin frá niðurstöðum skoðunar í versluninni og gerði grein fyrir þeim ákvæðum sem í gildi eru um verðmerkingar. Þá var þeim eindregnu fyrirmælum beint til fyrirtækisins að koma verðmerkingum í viðunandi horf.

2.

Þann 5. júní 2015 var framkvæmd önnur skoðun hjá verslun Plúsmarkaðarins sem fór fram með sama hætti og fyrri skoðun. Niðurstöður skoðunarinnar voru að gerðar voru athugasemdir við að almennt væri ástand verðmerkinga ábótavant en auk þess voru gerðar athugasemdir við 17 óverðmerktar vörur og fimm ranglega merktar af þeim 50 vörum sem valdar eru af handahófi og skoðaðar sérstaklega.

Með bréfi Neytendastofu til Plúsmarkaðarins, dags. 25. júní 2015, greindi stofnunin fyrirtækinu frá niðurstöðu skoðunarinnar í versluninni. Í bréfinu kom fram að stofnunin teldi fyrirtækið ekki hafa gert viðeigandi lagfæringar á ástandi verðmerkinga í versluninni. Var fyrirtækinu gefinn kostur á að koma að skýringum eða athugasemdum áður en tekin yrði ákvörðun um framhald málsins á grundvelli IX. kafla laga nr. 57/2005.

3.

Neytendastofu barst tölvubréf frá Plúsmarkaðnum, dags. 22. júlí 2015. Þar kemur fram að fyrirsvarsmaður fyrirtækisins hafi verið að koma úr sumarleyfi og þætti vænt um að fá lengri frest til að skoða málið. Plúsmarkaðurinn skilji ekki hvað liggja að baki því að ráðist sé á eina litla verslun og hún sektuð um stórar upphæðir þegar meirihluti verslana bæði stórar og minni, svo ekki sé talað um bensínstöðvar, búðir og sjoppur úti á landi hafi mun lélegri merkingar og kílóverð verði ekki séð á mörgum stöðum. Plúsmarkaðnum þætti vænt um að fá könnunina senda svo hægt sé að laga það sem þarf áður en sektað sé. Lagt hafi verið í mikinn kostnað við að kaupa kerfi og setja upp til að gera þetta rétt og þess sé vænst að fá einn mánuð í viðbót í frest eftir að bóúið sé að fá sent hvaða vörur séu ekki merktar. Einnig sé minnt á að virðisaukabreytingin hafi tekið meiri tíma en Plúsmarkaðurinn hafi áætlað vegna verðbreytinga hjá heildsölum.

Með tölvubréfi Neytendastofu, dags. 25. ágúst 2015 voru skoðunarblöð send Plúsmarkaðnum og aukinn frestur veittur til 31. ágúst 2015 til frekari athugasemda. Engar frekari athugasemdir bárust.

II.

Niðurstaða

Í máli þessu sinni Plúsmarkaðurinn ehf. ekki fyrirmælum Neytendastofu um að koma verðmerkingum í verslunum sínum í verslun að Hátúni í viðunandi horf innan tilskilins frests.

Ákvæði 17. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, er svohljóðandi:

„Fyrirtæki, sem selur vörur eða þjónustu til neytenda, skal merkja vöru sína og þjónustu með verði eða sýna það á svo áberandi hátt á sölustaðnum að auðvelt sé fyrir neytendur að sjá það. Neytendastofa getur sett nánari ákvæði um verðmerkingar með opinberri tilkynningu.“

Samkvæmt ákvæðinu ber söluaðilum ávallt að gefa upp verð á vörum og þjónustu. Á grundvelli heimildar ákvæðisins, sem og ákvæðis 18. gr. sömu laga, sem snýr að heimild Neytendastofu til að gefa fyrirtækjum sérstök fyrirmæli um að gera ráðstafanir til að auðvelda viðskiptavinum að meta verð og gæði, hefur Neytendastofa sett reglur nr. 536/2011, um verðmerkingar og einingarverð við sölu á vörum.

Um verðmerkingar á vörum segir í 3. gr. verðmerkingareglanna:

„Fyrirtæki skal skýrt og greinilega merkja vöru sína með réttu söluverði og einingarverði í íslenskum krónum.“

Þrátt fyrir ákvæði 1. mgr. er þó heimilt að veita sömu upplýsingar nálægt vöru enda sé augljóst til hvaða vöru verðmerkingin vísar og tryggt sé að neytendur fái án vandkvæða aðgang að upplýsingum um sölu- og einingarverð sem skylt er að veita samkvæmt reglum þessum, sbr. 4. gr.

Skylda til að verðmerkja með sölu- og einingarverði gildir einnig hvar sem vörur eru til sýnis svo sem í búðargluggum, sýningarkössum, á vefsíðum eða annars staðar. Sé söluverðs getið í auglýsingum þarf einnig að tiltaka einingarverð.“

Samkvæmt framangreindum ákvæðum ber Plúsmarkaðnum að verðmerkja allar söluvörur sínar með endanlegu verði og með einingarverði og skulu þær upplýsingar vera réttar.

Í máli þessu voru niðurstöður síðari skoðunar í verslun Plúsmarkaðarins, eftir að stofnunin hafði beint þeim fyrirmælum til félagsins að bæta ástand verðmerkinga sinna, að gerðar voru athugasemdir við 17 óverðmerktar vörur og fimm ranglega merktar af þeim 50 vörum sem valdar eru af handahófi og skoðaðar sérstaklega. Að því er varði athugasemdir Plúsmarkaðarins þá bendir Neytendastofa á að mikill fjöldi matvöruverslana á höfuðborgarsvæðinu hafi verið til skoðunar Neytendastofu og Plúsmarkaðurinn ekki eina verslunin sem fengið hafi athugasemdir vegna ástands verðmerkinga. Ástand verðmerkinga í öðrum verslunum hefur ekki áhrif á mat Neytendastofu á því hvort að Plúsmarkaðurinn fari að lögum og reglum sem gilda um

verðmerkingar í verslunum. Lög nr. 57/2005 gera ekki ráð fyrir svigrúmi verslana vegna virðisaukaskattsbreytinga eða breytinga á verði hjá birgjum. Skyldan til að verðmerkja er fortakslaus og á ábyrgð verslananna sjálfra að fara að settum lögum og reglum.

Eftir fyrri skoðun Neytendastofu var þeim fyrirmælum beint til Plúsmarkaðarins að koma verðmerkingum í viðunandi horf. Það var ekki gert með fullnægjandi hætti. Því telur Neytendastofa nauðsynlegt að beita þeim úrræðum sem lög nr. 57/2005 heimila.

Ákvæði 1. mgr. 22. gr. laga nr. 57/2005 segir:

„Neytendastofa getur lagt stjórnvaldssektir á fyrirtæki sem brjóta gegn:

[...]

b. stjórnvaldsreglum og ákvörðun Neytendastofu gegn viðskiptaháttum sem brjóta í bága við ákvæði II.-VIII. kafla [...]

c. reglum og fyrirmælum Neytendastofu um ráðstafanir til að auðvelda viðskiptavinum að meta verð og gæði, sbr. 18. gr.“

Með vísan til alls þess sem fram hefur komið telur Neytendastofa að leggja verði á sekt í samræmi við heimildir laga. Að teknu tilliti til umfangs brotsins, fyrri sektarákvarðana stofnunarinnar og að teknu tilliti til jafnræðis- og meðalhófsreglu stjórnsýslulaga telur Neytendastofa rétt að leggja á Plúsmarkaðinn ehf., stjórnvaldssekt að fjárhæð 400.000 kr. Plúsmarkaðnum ehf. er því gert að greiða 400.000 kr. (fjögurhundruðþúsundkrónur). Sektina skal greiða í ríkissjóð eigi síðar en þremur mánuðum frá dagsetningu ákvörðunar þessarar.

III.

Ákvörðunarorð:

„Plúsmarkaðurinn ehf., Hátúni 10b, Reykjavík, hefur brotið gegn ákvæði 17. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, sem og ákvæðum 3. og 4. gr. reglna nr. 536/2011, um verðmerkingar og einingarverð við sölu á vörum, með óviðunandi verðmerkingum í verslunum fyrirtækisins að Hátúni 10b, Reykjavík. Þá hefur fyrirtækið ekki farið að fyrirmælum Neytendastofu þess efnis að koma verðmerkingum sínum í viðunandi horf innan tilskilins tíma.

Með heimild í b. og c. lið 1. mgr. 22. gr. laga nr. 57/2005, um eftirlit með viðskiptaháttum og markaðssetningu, leggur Neytendastofa stjórnvaldssekt á Plúsmarkaðinn ehf. að

fjárhæð kr. 400.000 (fjögurhundruðþúsundkrónur). Sektina skal greiða í ríkissjóð eigi síðar en þremur mánuðum frá dagsetningu ákvörðunar þessarar.“

Neytendastofa, 22. september 2015

Tryggvi Axelsson
forstjóri

Þórunn Anna Árnadóttir